

Alþingi
b.t. umhverfis- og samgöngunefndar
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 27. nóvember 2020
Tilvísun: 2020110317/50.12

Efni: Umsögn Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur um frumvarp til laga um breytingu á skipulagslögum, nr. 123/2010 (uppbygging innviða og íbúðarhúsnæðis), 275. mál

Vísað er til tölvubréfs nefndasviðs Alþingis dags. 18. nóvember þar sem óskað er umsagnar um frumvarp til laga um breytingu á skipulagslögum, nr. 123/2010 (uppbygging innviða og íbúðarhúsnæðis), 275. mál. Frumvarpið felur í sér tillögu til einföldunar á stjórnslu við gerð skipulagsáætlana og útgáfu framkvæmdaleyfa vegna framkvæmda í flutningskerfi raforku. Þá felur frumvarpið í sér tillögu til einföldunar á skipulagsbreytingum og ákvæði um stafræna málsmeðferð. Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur (HER) hefur farið yfir erindið og meðfylgjandi gögn og eftirfarandi umsögn.

HER vísar til umsagnar í samráðsgátt dags. 1. október 2020 en vitnað er í þá umsögn í greinargerð með frumvarpinu. Að mati HER standa þær athugasemdir sem þar koma fram ennþá og eru þær endurteknar hér. Í greinargerð með frumvarpinu kemur fram að skipaður hafi verið áttakshópur í kjölfar fátíðis í desember 2019 til að m.a. meta að gerðir til að efla innviði flutnings- og dreifikerfis raforku. Hópurinn benti á að þegar raflínur liggja um fleiri en eitt sveitarfélag kalli það á tímafrekar breytingar á aðalskipulagi hvers sveitarfélags, auk þess sem gefa þarf út framkvæmdaleyfi í hverju sveitarfélagið fyrir sig. Bent var á þá lausn skipa sérstaka stjórnslunefnd sem hefur það hlutverk að taka sameiginlega skipulagsákvörðun sem nær til einnar framkvæmdar vegna flutningskerfis raforku, þvert á sveitarfélagsmörk, myndi leysa þetta í stað aðkomu hvers sveitarfélags fyrir sig. Nái nefndin ekki meirihluta samþykki fyrir einstökum málum eða einróma samþykki við skipulagstillögu fer málið til úrskurðar hjá ráðherra. Að mati HER myndi skipan sérstakrar stjórnslunefndar til að taka eina skipulagsákvörðun þvert á mörg sveitarfélög ekki vera æskileg leið til að stytta málsmeðferð. Skipulagsvaldið færir þar frá sveitarfélagunum sem oft og tíðum hafa mismunandi hagsmuna að gæta og ekki fæst séð að unnt væri að tryggja þá hagsmuni þó sveitarfélagið eigi einn fulltrúa í stjórnslunefndinni. Skv. 9. gr. frv. munu bætast við 12. gr. laganna tveir málslíðir þar sem fram kemur að raflínuskipulag sé réttþærra en svæðisskipulag, aðalskipulag og deiliskipulag fyrir þá framkvæmd sem það tekur til og eiga sveitarstjórnir að taka framkvæmdina inn í sitt aðalskipulag innan fjögurra ára frá samþykkt. Ljóst er að fyrir sveitarfélög sem leggja gegn framkvæmdinni er þetta mjög íþyngjandi inngríp í skipulagsmál þeirra.

Útgáfa eins framkvæmdaleyfis er einnig annmörkum háð enda yrði öflun nauðsynlegra leyfa að fara í gegnum þar til bær yfirvöld í hverju sveitarfélagi fyrir sig þar sem í mörgum tilvikum er verið að binda slík leyfi mismunandi skilyrðum.

HER bendir sérstaklega á, vegna hlutverks síns sbr. ákvæði samþykktar um verndun vatnsbóla á höfuðborgarsvæðinu nr. 555/2015, hagsmuni vatnsverndar sem ganga þvert á sveitarfélagsmörk og varða ein mikilvægustu lífsgæði íbúa á svæðinu. Allar framkvæmdir á vatnsverndarsvæðinu eru háðar starfsleyfi viðkomandi heilbrigðiseftirlits en framkvæmdastjórn um vatnsvernd, skipuð framkvæmdastjórum heilbrigðiseftirlitanna á höfuðborgarsvæðinu, hefur með sér samráð um útgáfu starfsleyfa og umsjón svæðisins. Vel hefur gengið með það samráð m.a. að koma að og sætta sjónarmið margra sveitarfélaga og hagsmuni þeirra. Þó gefið sé út eitt framkvæmdaleyfi þarf eftir sem áður leyfi mismunandi heilbrigðisnefnda fyrir framkvæmdum á vatnsverndarsvæði, nokkuð sem þessi lagabreyting tekur ekki á. Þó flutningsöryggi raforku sé mikilvægt er aðgangur að hreinu neysluvatni grundvallarlífsgæði sem ekki má skerða. Því er mikilvægt að vanda til verka og hafa vatnsverndarsjónarmið að leiðarljósi í skipulagsgerð og umhverfismati þegar kemur að lagningu raflína sem annarra framkvæmda.

Í frumvarpinu er einnig lagt til að stytta umsagnarfrest við auglýstar deiliskipulagstillögur með það að markmiði að auka skilvirkni í stjórnsýslu. HER telur ekki skynsamlega breytingu að stytta umsagnarfrest vegna breytinga á aðal- og deiliskipulagi. Nauðsynlegt er að sérfræðingar, sveitarstjórnir og allir hagaðilar hafi tíma til að rýna tillögur og gögn áður en ákvarðanir eru teknar. Hér þurfa heildarhagsmunir íbúa í sveitarfélögunum ávallt að ráða för og eru vatnsverndarsjónarmið og lýðheilsa þar á meðal.

Að lokum bendir HER á að kærufjerli gæti reynst flókið ef skipuð er ein stjórnsýslunefnd þvert á sveitarfélög. Réttur til að kæra mun eftir sem áður vera til staðar og munu kærur verða líklegar til valda töfum í kerfinu en að þessu sinni á framkvæmdum og breytingum í öllum sveitarfélögum sem málið varðar, ekki einungis þaðan sem kæra berst.

Virðingarfyllt
f.h. Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur

Svava S. Steinarsdóttir
Heilbrigðisfulltrúi